

**Directrius del Pla d'Ambientalització per a la implementació
de la “Jardineria ecològica” als Campus de la UdG**

Pep Juandó
Jordi Ribas
Josepa Bru
Oficina Verda UdG

Girona, 1999

Amb l'aplicació de la jardineria ecològica en les zones verdes dels Campus es pretén introduir un model de jardineria més respectuosa i preventiva amb el medi, basant-se, prioritàriament, en afavorir la **introducció d'espècies autòctones** per tal d'augmentar la complexitat de l'ecosistema i, en conseqüència, augmentar la seva resistència en front de plagues i malalties.

La introducció d'espècies autòctones respon a les següents **raons**:

- **Tècniques:**

- Permet revegetar en situacions difícils, ja que es poden aplicar a partir de diferents tècniques
- Estan perfectament adaptades a l'entorn
- Fàcil dispersió de les llavors a l'entorn
- Existeix una gran varietat

- **Ecològiques:**

- Enriqueixen els ecosistemes
- Proporcionen recer i aliment a la fauna
- No perjudiquen l'equilibri biològic de la zona, ja que no desplacen les espècies existents

- **Econòmiques:**

- Cost de manteniment baix o nul
- Cost del balanç és inferior a qualsevol altre alternativa

- **Socials:**

- No provoca rebuig social, ja que estan totalment acceptades
- L'augment de la sensibilització en temes ambientals provoca un increment de la demanda social d'aquestes espècies

Amb aquest "mètode d'intervenció natural" es redueix, simultàniament, la necessitat d'introduir energia exosomàtica (eradicació de males herbes), l'ús de biocides i el consum d'aigua per a reg donat que les espècies mediterrànies demanden menys aportació hídrica. En aquest sentit també s'afavorirà la

introducció d'espècies de **xerojardineria**, en zones i espais en que es requereixi un tractament més ornamental.

Algunes d'aquestes **espècies**, esteses als **prats** de les nostres contrades, són *Cynodon dactylon*, *Brachypodium retusum*, *B. phoenicoides*, *Lolium perenne*, *Potentilla reptans*, *Trifolium sp.pl.*, *Vicia sativa*, *Medicago sp.pl.* etc. , totes elles inventariades en l'entorn natural dels Campus.

Les **espècies arbustives** autòctones que més s'avenen a les necessitats dels campus són: *Arbutus unedo*, *Cistus albidus*, *salviifolius i scoparius*, *Erica arborea i multiflora*, *Nerium oleander*, *Viburnum tinus*, *Spartium junceum*, etc.

En l'**estrat arbori** cal potenciar les següents espècies: *Quercus ilex*, *Quercus suber*, *Quercus pubescens i humilis*, *Pistacia lentiscus*, *Populus nigra i alba*, *Fraxinus angustifolia*, *Salix alba*, etc.

Així, doncs, les espècies elegides hauran de complir les següents **condicions**:

- Ser **autòctones de l'entorn** i per tant adaptades a les condicions del medi (clima i sòl)
- **Adequar** les espècies a les **necessitats** de cada projecte i per tant que s'adeqüin a les condicions microclimàtiques o que generin un valor afegit quant a la regulació tèrmica dels projectes arquitectònics
- Espècies de **fàcil implantació**
- Capacitat de **protecció i estructuració** del sòl
- Ser espècies de **desenvolupament** no massa lent

Com a fertilitzant s'aplicaran **adobs orgànics** el que permet un major esponjament i retenció d'aigua, i alhora facilitarà l'entrada d'aquestes i altres espècies que, de forma progressiva, aniran substituint les espècies forasteres per passar de gespa a prat. Així les tasques de manteniment es reduiran considerablement i es consolidarà un tipus de cultiu de qualitat més resistent i adaptat al medi.

OBJECTIUS

- Actuar de **forma integrada** amb tots els sistemes autòctons i cicles naturals.
- Fomentar i estimular els **cicles biològics**, els quals comprenen els microorganismes, la flora i la fauna del sòl.
- Incrementar la **fertilitat del sòl**.
- Reduir els **consums d'aigua** de reg.
- Suprimir totes les **formes de contaminació** que es puguin derivar dels treballs de manteniment.

PROPOSEM:

- **Supressió total de l'ús de qualsevol producte químic de síntesi**, tant pel que a la lluita contra plagues i malalties com en els adobs.
- **Utilització d'adobs naturals**: segons les necessitats del sòl el Consell Català per a la Producció Agrària Ecològica proposa tot un llistat de productes. Entre aquests destaquem el **compost orgànic** com el més adient per cobrir les necessitats existents i els adobs procedents de lombricultura. Caldrà considerar l'opció d'utilitzar compost provinent dels projectes de compostatge dels residus orgànics dels campus.
- Pel que fa al reg es proposa: la instal·lació de **reg automàtic** de forma generalitzada, ajustant la **programació** a les demandes hídriques reals del sòl i de les espècies introduïdes; instal·lació de **reg gota a gota** en els espais vegetats interiors. Considerar la possibilitat de **no regar** en espais on no es desenvolupin activitats de vida quotidiana de campus.
- Pel que fa al **control** de plagues i malalties, en el cas que requereixi alguna intervenció, es farà mitjançant l'ús de fungicides no agressius entre els que destaquen el **Sofre elemental i el Coure** (caldo bordelès) com els més respectuosos amb l'entorn que a part de presentar una bona acció fungicida són dos productes admesos dintre de l'Agricultura i Jardineria Biològica.